

La ora cînd apar aceste rînduri, redactorii și colaboratorii noștri sînt „pe teren”, urmărind trei dintre itinerariile estivale organizate de A.R.I.A. : litoralul, Valea Oltului și Valea Prahovei.

Așadar, în numărul din august al revistei, ne-am propus să publicăm o suită de mărturii despre ceea ce a început să fie (și va mai fi) stagiunea estivală din acest an. Și să oferim o imagine, pe cît cu putință fidelă, a eforturilor depuse de factorii responsabili în realizarea acestor felurite manifestări artistice ale vacanței. Ne interesează nu numai calitatea repertorială și prezența instituțiilor artistice de profesioniști și de amatori, nu numai ce formații vor evolua, dintre cele participante la ediția I a Festivalului național „Cîntarea României”, ci și modul în care gazdele (localitățile — cele mai multe dintre ele, stațiuni balneoclimaterice) oferă condiții normale desfășurării spectacolelor. De asemenea, nu ne vom interesa numai de evoluția în turneu a profesionistului sau amatorului, ci și de ceea ce am putea numi voluptatea de a fi spectatorul acestei însorite stagiuni.

INIȚIATIVELE A.R.I.A.

— Mai mulți cititori ne-au rugat să le explicăm în ce măsură A.R.I.A. este implicată în realizarea stagiunii estivale pe litoral, precum și în celelalte localități ale țării. Iată-ne, așadar, la dumneavoastră...

— Nu mai e nevoie să subliniez — ne-a declarat tovarășul Anton Vîrlan, directorul adjunct al Agenției române de impresariat artistic — că stagiunea estivală se realizează, în primul rînd, cu o seamă de spectacole din repertoriile instituțiilor teatrale, muzicale, coregrafice etc. Instituția artistică respectivă își întocmește, cu aceste spectacole, un program de turneu pe care-l oferă Agenției noastre, în vederea stabilirii itinerariilor. Pornim, în acest scop, de la indicațiile documentelor de partid, urmărind ca teatrele să se prezinte cu lucrări de valoare, sub toate aspectele, și nu numai cu „îndătinatele” succese de casă, chiar dacă în noi sîntem chemați, în primul rînd, să ne ocupăm de acest fundamental deziderat. Sarcina noastră principală este să asigurăm teatrelor cele mai bune condiții de a pătrunde, în special în acele localități care nu beneficiază de instituții artistice proprii. Cît privește stagiunea estivală în stațiunile balneoclimaterice, dar nu numai în aceste localități, urmărим să o organizăm astfel încît să nu apară suprapunerii de natură să stînjenească desfășurarea turneelor.

— Dar, A.R.I.A. nu se limitează la ofertele instituțiilor artistice...

— Într-adevăr, multe dintre turnee sînt inițiate și organizate de noi. Ele sînt menite să completeze stagiunea hucureșteană și a provinciei. Pentru aceste turnee, apelăm la colaborarea unor personalități artistice din instituții teatrale și muzical-coregrafice din Capitală și din celelalte centre culturale ale țării.

De asemenea, organizăm deplasarea, în localitățile din țară, a formațiilor artistice din străinătate care vin în cadrul schimburilor culturale. Totodată, încheiem contracte cu ansambluri valoroase din diverse țări ale lumii, completînd, în felul acesta, și stagiunea, și aportul forțelor artistice proprii. Un exemplu: ansamblul folcloric Nuaghi di Lastu (Sardinia) sau cel Național din Sri Lanka, ambele pe litoral.

— Ce ne puteți recomanda din stagiunea litoralului din acest an ?

— Pe lîngă turneele teatrelor dramatice, vom organiza, în acest an, pe litoral, Zilele muzicii românești (15—25 august), în cadrul cărora se vor produce Filarmonicile din București și Cluj-Napoca, corul „Madrigal”, Orchestra simfonică a Radioteleviziunii Române. Vom asista la concerte simfonice și de cameră, la concerte corale, la concerte folclorice, la spectacole de cîntece patriotice și dansuri, la spectacole de estradă, de muzică ușoară și ale brigăzilor artistice. Vor participa soliști, formații, orchestre și ansambluri profesionale și de amatori situate pe locurile I,

II, III la Festivalul național „Cintarea României”, ediția 1977.

O altă acțiune vrednică de interes este Festivalul balcanic de folclor (7-14 august), la care participă ansambluri din R. P. Bulgaria, R. S. F. Iugoslavia, Turcia, Grecia și R. S. România.

P. T.

ÎNSEMNĂRI PE MARGINEA UNUI PROGRAM

Sintem în plină stagiune de vară. Turnee pe litoral și în stațiunile de odihnă și tratament, spectacole în aer liber, la locuri și monumente istorice, spectacole în parcuri și grădini de vară, spectacole de sunet și lumină etc. — în timp ce sălile s-au închis, pregătind deschiderea stagiunii viitoare.

Cine cunoaște situația stagiunii estivale? A.R.I.A. (Agenția română de impresariat artistic)! Răsfoim un registru uriaș, în care — sistematic, pe localități, date și instituții — sînt „înregistrate” spectacolele. În catastrul amintit nu sînt însemnate titlurile spectacolelor. Cum se poate realiza ordonarea acestora, măcar pe genuri, dacă nu se știe nici atît? Remarcăm, apoi, o distribuție aleatorie a turneelor, pe zone, localități, date. De exemplu, la Călimănești, între 4 și 9 iunie, au fost programate trei orchestre populare, la intervale de două-trei zile (Alba Iulia, Arad și Bistrița), iar la 20 iunie, și Ansamblul „Ciocîrlia”. Iată, deci, o serie, tratată eminentamente folcloric. Lucrurile sînt similare la Olănești și Govora. Luna iulie se prezintă ceva mai bine, ca varietate, pe aceeași vale a Oltului, întrucît a cuprins, la distanțe variabile, două teatre dramatice și două de estradă.

Cu patru-cinci spectacole, în medie, pe lună, în sezonul estival, Valea Oltului se poate considera avantajată, față de vitregia programărilor de pe Valea Prahovei. Predealul are cîte două spectacole pe lună, din iunie și pînă-n septembrie, ceea ce e cam puțîn; Sinaia — nici atît; Bușteni — trei spectacole în iulie, iar în iunie și august, nimic; Breaza — cu un spectacol în august și nici unul în iunie-iulie — nu stă nici ea grozav. Fără îndoială că ar mai putea intra în calcul și spectacolele instituțiilor din județele respective, care nu sînt înregistrate la A.R.I.A. Și, totuși, nu e suficient.

Răsfoim mai departe: Băile Herculane — cite un spectacol în iunie și iulie. Sovata — patru în iunie, nimic în iulie și două în august. Borsec — două în iunie, cite unul în iulie și august, Slănicul Moldovei, unul în

iunie, două în iulie, nici unul în august. Tușnad — doar un spectacol în iunie, apoi pauză ș.a.m.d.

Pentru sistematizarea programării credem că ar fi normal ca, semestrial, pentru stațiunile permanente, să se facă o înfîlțire a factorilor interesați (organizatori de spectacole, directori de case de cultură, reprezentanții A.R.I.A. și C.C.E.S.), pentru asigurarea ritmității, varietății și politicii repertoriale corespunzătoare.

Ne obișnuisem, în anii trecuți, mai ales în preajma unor mari sărbători, să aplaudăm spectacole de amploare la locuri și monumente istorice. Naționalele din Cluj-Napoca și Iași, teatrele din Botoșani, Brașov, Constanța, Galați, Pitești, Sibiu și altele pregăteau spectacole speciale sau adaptau piese din repertoriu, pentru decorurile naturale de la Cetatea Sucevei, Curtea de Argeș, Curtea domnească din Tirgoviște, Cîmpeni, Portul Tomis, bastioanele Cetăților din Brașov, Sibiu etc. Acest gen de manifestări cunoștea o mare afluență de public, reprezentînd, uneori, evenimente artistice memorabile. Din păcate, în acest an, prea puține teatre au continuat această frumoasă tradiție. S-a vorbit despre un festival al teatrului istoric românesc, în aer liber. S-ar putea organiza, oricînd, la Tirgoviște, Curtea de Argeș, Suceava, Sarmisegetuza, Cetatea Neamțului, Brașov, Sibiu etc. și ar stimula crearea unor spectacole care ar deschide pagini noi în antologia teatrului nostru.

Numeroase teatre programează spectacole în parcuri, în grădini de vară. Cînd e vorba de estradă, amplificatoarele și luminile salvează genul. Cu teatrul dramatic, e mai dificil. Un spectacol psihologic, de profundă interiorizare, nu poate fi jucat la grădină — sau, în orice caz, sînt necesare niște condiții tehnice deosebite. Uneori, teatrele dramatice pregătesc comedii, eu predilecție, muzicale, ce se pot acomoda mai ușor la scena deschisă. De fapt, aparatura tehnică de scenă, absolut necesară, este deficitară la multe grădini de vară, începînd cu cele de pe litoral. Zestrea de reflecție și elemente de sonorizare trebuie completată cu mai mult simț gospodăresc, de către comitetele județene de cultură și educație socialistă.

Nu vreau să închei succinta trecere în revistă fără a aminti, măcar în treacăt, așazisele „spectacole de sunet și lumină”, pe care le-am fi voit multiplicat și perfecționate de la un an la altul. Și, din păcate, nu e chiar așa!...

Dar unde sînt spectacolele și concertele de promenade ale filarmonicilor, ale teatrelor de păpuși și ale celor de varietăți?

S-ar putea aminti și despre „seriozitatea” cu care se înscriu teatrele, pentru turneele estivale: Teatrul „Nottara” și Teatrul de Stat din Oradea s-au retras din programul de pe litoral, fără argumente serioase.

Dar, despre asta, altă dată...

T. Ovidiu